

Raadsvoorstel

Onderwerp	Ontwerpbegroting VGGM 2023
Zaaknummer	Z/22/420721
Documentnummer	INT/22/1095317
Portefeuillehouder	Burgemeester Lucien van Riswijk en wethouder Belinda Elfrink
Portefeuille	Veiligheid, jeugdgezondheidszorg en volksgezondheid
Behandelend ambtenaar/afdeling	Thijs Barten
Telefoon	0316 – 595 580
E-mail	t.barten@zevenaar.nl

1. Samenvatting

Gemeente Zevenaar heeft samen met veertien andere gemeenten taken op het gebied van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, publieke gezondheidszorg, ambulancezorg, alsmede rampenbestrijding en crisisbeheersing ondergebracht in de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderlander-Midden (hierna: VGGM). Jaarlijks stelt de VGGM planning en control documenten op (o.a. begroting) waarover de gemeenteraad zijn zienswijze mag geven.

De begroting en kaders worden normaliter in december 2 jaar voor het betreffende begrotingsjaar opgesteld. Het Algemeen Bestuur van VGGM heeft in december 2021 besloten de totstandkoming van deze begroting 2023 enige maanden uit te stellen. De effecten van een aantal ontwikkelingen o.a. het versterken van de bedrijfsvoering kunnen nu verwerkt worden in deze begroting

De gemeenteraad van Zevenaar wordt in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 15 juli 2022 een zienswijze te geven op de ontwerpbegroting 2023 van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM).

Enkele ontwikkelingen leiden tot een flinke structurele verhoging van de bijdrage aan VGGM:

- De loon-/prijscompensatie (bijna € 1,4 miljoen in 2023);
- Het functiewaarderingstraject bij de GGD (kosten € 596.000 in 2023 oplopend naar € 999.000 in 2025);
- Vaccinatie tegen Meningokokken (€ 283.000 in 2023). Gemeenten ontvangen hiervoor een compensatie via het Gemeentefonds.
- Uitbreiding prenataal huisbezoek door de jeugdgezondheidszorg (JGZ) aan zwangere vrouwen in een kwetsbare situatie (€ 198.000 in 2023). Dit is met ingang van 1 juli 2022 een wettelijke taak en hiervoor worden de gemeenten gecompenseerd. De gemeente is verplicht deze taak door de GGD te laten uitvoeren.
- Het beleggen van de regie op Zorg en Veiligheid binnen VGGM in overeenstemming met bestuurlijk besluit uit het najaar van 2021.

Naast deze ontwikkelingen, wil VGGM de organisatie van haar interne bedrijfsvoering versterken. Uit meerdere onderzoeken is namelijk gebleken dat de bedrijfsvoering krap is georganiseerd en kwetsbaar is op veel onderdelen. Met de eerste voorstellen voor de versterking is een bedrag van € 1,5 miljoen structureel per jaar gemoeid, structureel te verdelen over de gemeentelijke bijdragen Brandweer en GGD. Dat bedrag is gebaseerd op een eerste voorcalculatie en een nadere onderbouwing volgt. Uit het overschot van 2021 wil de directie eenmalig een bedrag van € 400.000 bestemmen voor een diepgaand

onderzoek naar de bedrijfsvoering. Een fors bedrag onder meer bedoeld voor de analyse van de werkprocessen, rolverduidelijking, strategische begeleiding en externe toetsing.

2. Raadsvoorstel

Wij stellen u voor om:

1. De zienswijze conform de concept-zienswijzebrief vast te stellen en daarmee in te stemmen met de VGGM begroting 2023, onder de voorwaarde dat de VGGM de noodzakelijke verbetering van de bedrijfsvoering beter onderbouwt.

3. Waarom naar de raad

De Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) bepaalt waaraan gemeenschappelijke regelingen moeten voldoen, onder andere met betrekking tot de procedure voor de begroting van het openbaar lichaam. Op grond van artikel 35 Wgr zendt de VGGM de kaders en de ontwerpbegroting 2023 aan de deelnemende gemeenten vóór vaststelling door het algemeen bestuur van de VGGM. De gemeenteraad kan zijn zienswijze geven over de ontwerpbegroting 2023 van de VGGM. De gemeenteraden moeten de zienswijzen voor 15 juli 2022 kenbaar maken aan de VGGM.

Het algemeen bestuur zal, gehoord de zienswijzen van de gemeenteraden, begin september de begroting 2023 definitief vaststellen. De provincie heeft namelijk toegestaan dat – vooruitlopend op een wetswijziging – de vastgestelde begroting niet voor 1 augustus maar voor 15 september naar de minister van binnenlandse zaken gestuurd dient te zijn.

4. Doelstelling en beoogd resultaat

Wij stellen u in de gelegenheid om uw zienswijze te geven over de ontwerpbegroting van VGGM om invloed te houden op en sturing te kunnen geven aan de taken, te behalen doelstellingen en financiën van de gemeenschappelijke regeling Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden.

5. Argumenten en alternatieven

Argumenten

1.1. De kostenverhoging voor het versterken van de bedrijfsvoering zijn fors

Op basis van de eerste voorcalculatie geeft de directie van VGGM aan € 1,5 miljoen (voor extra 9,5 fte) nodig te hebben voor de versterking van de bedrijfsvoering. Samenvattend is een aantal onderzoeken uitgevoerd, waaruit de noodzaak voor versterking van de bedrijfsvoering binnen VGGM blijkt:

- Nulmeting door M&I inzake informatiebeveiliging / informatieveiligheid. M&I constateert dat VGGM niet aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) voldoet.
- Accountantsrapportage waarin de accountant concludeert dat de interne beheersing matig is.
- Nulmeting BDO ten aanzien van fiscale risico's, waarbij BDO constateert dat VGGM op een aantal terreinen niet voldoet aan fiscale wet- en regelgeving en beheersing van de fiscale regels matig is;
- Benchmark van Berenschot waaruit blijkt dat VGGM haar overheadprocessen krap maar knap heeft ingericht.

VGGM heeft in haar begroting een eerste inschatting van versterkingsmaatregelen op bovenstaande constatering verwerkt. Echter, bovenstaande rapportages geven geen integraal beeld en bevatten voornamelijk een kwalitatief oordeel. Het voorstel luidt om in 2022 een externe toets op de benodigde ondersteunende processen (kwalitatief en kwantitatief) uit te laten voeren op basis van het door het bestuur gewenste ambitieniveau van de dienstverlening van VGGM aan de gemeenten.

Dat de bedrijfsvoering krap is georganiseerd, is merkbaar in de uitvoering, waarbij VGGM grote risico's loopt, met name ICT, rechtmatigheid en fiscaliteit. Daarnaast wordt er onduidelijkheid binnen de organisatie geconstateerd als het gaat om processen, procedures en verantwoordelijkheden.

Door corona, en nu ook de vluchtelingencrisis, is het belang van de veiligheidsregio vergroot en hiermee ook het op orde hebben van de bedrijfsvoering. Het takenpakket van de veiligheidsregio's wordt verder uitgebreid en de scheefgroei tussen de groei van de business en de groei van de overhead wordt versterkt. Daarom is deze ingreep nu noodzakelijk.

Tevens wil de directie een onderzoek laten doen om diepgaander uit te zoeken wat er nodig is. "Mocht blijken dat dit nader onderzoek aantoont dat uitbreiding niet nodig is, dan zal de voorgestelde uitbreiding van de begroting vanzelfsprekend niet worden doorgevoerd. Ook is denkbaar dat op basis van dit nader onderzoek aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn. Deze maatregelen worden aansluitend verwerkt in de begroting 2024." Dit is te onduidelijk en (financieel) te onzeker. Voor de meest urgente zaken moet de VGGM nu incidenteel in 2022 acties doorvoeren. Het benodigde bedrag van € 400.000 komt uit het positieve resultaat 2021 via de resultaatbestemming.

1.2 Het is wederom een verhoging van de bijdrage

In de zienswijze van vorig jaar is door de gemeente Zevenaar aangedrongen op bezuinigingen bij de VGGM. Dit was een herhaling van de oproep die in 2020 al is gedaan. Zevenaar verwachtte destijds van de VGGM een structurele besparing van 2,5% in 2022, oplopend naar 5% structureel in 2023 en verder. Deze besparingen worden niet gehaald. Het benchmark onderzoek had de mogelijkheid van besparingen moeten aangeven, maar het blijkt dat dit juist vraagt om een verhoging van de bijdrage.

Uit het rapport van Berenschot blijkt dat de brandweezorg in Gelderland-Midden sober doch doelmatig is ingevuld op basis van regionale spreiding en regionale voorzieningen, leidend tot reeds gerealiseerde schaalvoordelen. VGGM is van mening dat zonder aanpassing van beleidsuitgangspunten voor de regionale brandweezorg er geen substantiële verdere besparingen zijn te realiseren.

1.3 Door autonome ontwikkelingen wordt de druk op de bedrijfsvoering hoger

De autonome ontwikkelingen waarvoor de versterking van de bedrijfsvoering noodzakelijk worden geacht zijn: Wet open overheid, informatiebeveiliging, splitsing CISO – FG (interne toezichthouding m.b.t. AVG), informatievoorziening & communicatie; rechtmatigheidsverantwoording en versterking beheersing fiscale risico's. In paragraaf 2f van de conceptbegroting worden deze ontwikkelingen toegelicht.

1.4 Het positieve resultaat over 2021 is €1,7 miljoen

Het algemeen bestuur van VGGM neemt in september ook een besluit over de resultaatbestemming, met in achtneming van de zienswijzen van de gemeenten.

Het voorstel voor de bestemming van het resultaat 2021 van € 1,7 miljoen euro is als volgt:

Functiewaardering GGD:	€ 478.000,-
Afbouw bevolkingszorg:	€ 132.000,-
Onderzoek bedrijfsvoering 2022:	€ 400.000,-

Als het voorstel wordt overgenomen dan vloeit er eenmalig € 719.000 terug naar de gemeenten, waarvan € 41.000 voor de gemeente Zevenaar. Dit bedrag verwerken wij in onze 2^e Voortgangsrapportage 2022.

Voor het onderzoek bedrijfsvoering wordt €400.000 gereserveerd. De directie stelt voor om voor het traject van ambitievorming incidenteel €100.000 te reserveren. Deze kosten hebben dan met name betrekking op de strategische begeleiding, het operationaliseren van de ambitie en externe toetsing. Voor de analyse van de werkprocessen en rolverduidelijking stelt de directie voor incidenteel € 300.000 te reserveren. Dit betreft de interne begeleiding, de uitwerking van de processen op hoofdlijnen en

identificeren van hiaten in de huidige invulling van de processen en rollen. De directie stelt voor het resultaat over 2021 te gebruiken ter dekking van deze incidentele deze kosten.

In totaal € 400.000 reserveren voor onderzoek is fors. Daarvoor dient een betere onderbouwing te komen waarom dat nu nodig is.

1.5 De overige verhogingen van de bijdrage zijn onvermijdelijk of worden gecompenseerd

De kosten van de loon-/prijscompensatie en van de functiewaardering bij de GGD zijn autonome ontwikkelingen. Vaccinatie tegen meningokokken en prenataal huisbezoek zijn gecompenseerd via het gemeentefonds. Het beleggen van de regie op zorg en veiligheid is in overeenstemming met het bestuurlijk besluit najaar 2021.

6. Hoe gaan we dat bereiken en is evaluatie nodig?

Door middel van een brief maken wij de zienswijze van uw raad aan de VGGM kenbaar. Evaluatie is niet van toepassing.

7. Klimaat en duurzaamheid

n.v.t.

8. Communicatie

Communicatie over de ontwerpbegroting ligt bij de VGGM.

9. Kosten, baten en dekking

Ontwerpbegroting VGGM 2023

De bijdrage van Zevenaar aan VGGM over 2023 is als volgt opgebouwd (bedragen x € 1.000) :

A. Veiligheid / brandweer	€ 2.782
B. Bevolkingszorg	€ 43
C. GGD	€ 766
D. Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar	€ 491
E. Rijksvaccinatieprogramma	€ 93
Totaal	€ 4.175

Structurele verhoging

De totale structurele verhoging in 2023 ten opzichte van 2022 komt uit op € 286.000. Hiervan is € 150.000 afgedekt vanuit de algemene uitkering. De verhogingen vanwege versterking bedrijfsvoering, regie op zorg en veiligheid en de functiewaardering verpleegkundigen/artsen, totaal € 136.000, betreft uitzetting budget en betekent een extra last voor onze gemeentelijke begroting.

In onderstaande tabel volgt een overzicht met de verhoging ten opzichte van 2022 per onderdeel van de VGGM:

Programma:	2022	L/P	mut. inw.	pren. huisb.	Men.kok.	verdeelsl.	OOV	versterk.	BV	Z&V	FuWa	2023
Veiligheid / brandweer	2.634	57					35		56			2.782
Bevolkingszorg	42	1										43
GGD	654	14	5	12				39	4	37		765
Jeugdgezondheidszorg	483	10	-2									491
Rijksvaccinatieprogram	76	2			16							94
Totaal	3.889	84	3	12	16		35		95	4	37	4.175

Vanaf pagina 56 in de VGGM begroting zijn specificaties en overzichten opgenomen.

Wij sluiten in onze meerjarenbegroting 2023-2026 aan bij de bijdragen zoals die door VGGM geraamd worden. De benodigde verhoging van de budgetten op de verschillende programma's verwerken wij in onze meerjarenbegroting.

10. Bijlagen

De volgende bijlagen horen bij dit voorstel:

Volgorde	Documentnummer	Naam
1.	INK/22/1095086	Ontwerpbegroting 2023
2.	INK/22/1097153	Aanbiedingsbrief VGGM
3.	UIT/22/1095458	Zienswijzebrief
4.	INT/22/1097510	Naris Dashboard VGGM

Burgemeester en wethouders van Zevenaar

De secretaris
Danielle Jansen

De burgemeester
Lucien van Riswijk

Raadsbesluit

Onderwerp Ontwerpbegroting VGGM 2023
Zaaknummer Z/22/420721
Documentnummer INT/22/1095317

De raad van de gemeente Zevenaar;

overwegende dat ; de Wet gemeenschappelijke regelingen aan de gemeenteraad de bevoegdheid geeft om haar zienswijze kenbaar te maken op de ontwerpbegroting van de VGGM.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Zevenaar:

Gelet op artikel 108 van de Gemeentewet en artikel 35 van Wet gemeenschappelijke regelingen

besluit:

1. De zienswijze conform de concept-zienswijzebrief vast te stellen en daarmee in te stemmen met de VGGM begroting 2023, onder de voorwaarde dat de VGGM de noodzakelijke verbetering van de bedrijfsvoering beter onderbouwt.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Zevenaar,
gehouden op 6 juli 2022

De griffier
I.M. van Dijk

De burgemeester
L.J.E.M. van Riswijk